خبر

دنیای بی پروین، بی فروغ است!

آنچنان که فروغ فرخزاد توسط جمعی برجسته شده و حق او هم بود، اما پروین اعتصامی به آن جایگاهی که باید در حافظه و ذهنیت ایرانی برسد، نرسیده و برجسته نشده است.

در حالی که پروین می توانست از بالا به پایین، مردم را ببیند و یا مثل اشراف زاده ها دغدغه اهالی را نداشته باشد، اما او از مردم و اشک یتیمان سخن گفت. آری، پروین را دوره باید دید.

به گزارش تابناک، انصاف ماجرا درباره پروین چیز دیگری است. پروین اعتصامی، یکی از برجسته‌ترین شاعران زن ایران، با اشعاری که سرشار از مضامین اجتماعی، اخلاقی و انسانی است، در تاریخ ادبیات فارسی جایگاهی ویژه دارد. او با نگاهی عمیق به دردها و رنج‌های جامعه، به ویژه محرومان و یتیمان، توانست صدای مردم عادی باشد. با این حال، به نظر می‌رسد پروین اعتصامی آن‌گونه که شایسته است، در میان ادب‌دوستان و جامعه ادبی ایران برجسته نشده و کمتر از شاعران دیگری مانند فروغ فرخزاد مورد توجه قرار گرفته است. فروغ به هر دلیلی، مخصوصا در دو دهه اخیر، بسیار در میان اهالی ادبیات برجسته شده است.

شاعری بزرگ در خانه ای ادیب

پروین اعتصامی، که در خانواده‌ای ادیب و فرهیخته پرورش یافت، از همان ابتدا با ادبیات و شعر آشنا شد. او با تسلط بر زبان و ادبیات فارسی، اشعاری سرود که نه تنها از نظر هنری ارزشمند بودند، بلکه پیام‌های اخلاقی و اجتماعی عمیقی را نیز در خود جای داده بودند. پروین در اشعارش از دردهای مردم، فقر، بی‌عدالتی و رنج یتیمان سخن گفت و همواره تلاش کرد تا صدای کسانی باشد که در جامعه نادیده گرفته می‌شدند.

فروغ یا پروین؟

با این حال، به رغم توانایی‌های ادبی و مضامین عمیق اشعارش، پروین اعتصامی آن‌گونه که باید، در میان شاعران معاصر ایران شناخته نشده است. در حالی که شاعرانی مانند فروغ فرخزاد با نگاهی نو و جسورانه به مسائل زنان و جامعه، بالاخره جایگاهی ویژه و مناسب در ادبیات معاصر ایران پیدا کردند، پروین اعتصامی با وجود اشعاری که از دل مردم برآمده بود، و با وجود شناخته شدن در سطح اول شعر ایران، اما همچنان از جایگاهی که باید داشته بتشد، فاصله دارد. یکی از دلایل این موضوع شاید این باشد که پروین اعتصامی در دوره‌ای می‌زیست که جامعه ادبی ایران هنوز آمادگی پذیرش صدای زنان را به طور کامل نداشت. او در اشعارش از جایگاهی بالا به پایین نگاه نکرد، بلکه خود را بخشی از مردم دانست و از دردها و رنج‌های آنان سخن گفت. این نگاه عمیق و انسانی او به جامعه، باعث شد تا اشعارش برای مردم عادی نیز قابل درک و تأثیرگذار باشد. آن‌کس که پروین اعتصامی را نشناسد یا او را با آن همه شاهکار در مناظرات شاعرانه و مضامین عمیق اجتماعی و اخلاقی، صرفاً "شاعر نخود لوبیا" بداند، قطعاً قدر فروغ فرخزاد را هم به درستی نخواهد شناخت و نمی داند. طرفداری چنین فردی از فروغ، نه از سر شناخت هنر و ادبیات، بلکه از بغضی پنهان نسبت به هر چیز دیگری است. پروین و فروغ، هر دو در جایگاه خود بزرگ‌اند و هر کدام چهره‌ای روشن و تأثیرگذار در ادبیات ایران هستند. جامعه‌ای که پروین را نشناسد و نپذیرد، در حقیقت ظرفیت درک فروغ را هم به معنای واقعی نخواهد داشت و از نام او استفاده ابزاری خواهد کرد؛ این دو، دو روی یک سکه‌اند و حذف یکی، به معنای نادیده گرفتن دیگری است. جامعه‌ای که پروین ندارد، بی‌فروغ هم خواهد بود. و جامعه بی‌فروغ، چشم دیدن پروین را هم نخواهد داشت.

پرفروغ مثل پروین

اشعار پروین نه تنها از نظر ادبی ارزشمند هستند، بلکه از نظر محتوایی نیز می‌توانند الهام‌بخش نسل‌های آینده باشند. پروین اعتصامی را باید در بستر زمانه‌اش دید و به جایگاه واقعی‌اش در ادبیات ایران توجه کرد.

باید گفت که پروین اعتصامی شاعری است که با نگاهی انسانی و اجتماعی، توانست اشعاری ماندگار از خود به جای بگذارد. او نه تنها از دردهای مردم سخن گفت، بلکه تلاش کرد تا با کلامش، جامعه را به سمت عدالت و انسانیت سوق دهد. جای دارد که جامعه ادبی ایران بیش از پیش به اشعار و جایگاه این شاعر بزرگ توجه کند و او را در جایگاهی که شایسته‌اش است، قرار دهد.

برنده و بازنده در راه انداختن جنگ‌های این چنینی، طبیعتاً نه پروین است و نه فروغ. مشخص است که بازی، بازی دیگری است و جدا از دنیای ادبیات و شعر.

چهره‌هایی که از دنیا رفتند

کوچ کردگان محفل ادبا

از خبرهای بد در هر سال در بخش ادبیات و کتاب، خبر از دست دادن‌هاست؛ امسال نیز تعدادی از چهره‌های حوزه ادبیات و اهل قلم از میان ما رفتند.

از خبرهای بد در هر سال از دست دادن چهره‌های بسیاری در بین نویسندگان، شاعران، مترجمان و پژوهشگران است

به گزارش ایسنا، در سالی که گذشت، چهره‌های بسیاری از دنیا رفتند؛ در این بین نویسندگان، شاعران، مترجمان و پژوهشگران هم بودند. به رسم هر سال یادی می‌کنیم از درگذشتگان سال ۱۴۰۳ که قلم‌هایشان را زمین گذاشتند و به دیار باقی رفتند و با هفت‌هزار سالگان سر به‌سر شدند.

محمد هوشمند ویژه، استاد دانشگاه، مولف و مترجم متولد سال ۱۳۱۵، نهم فروردن در ۸۷ سالگی از دنیا رفت.

از آثار او می‌توان به این کتاب‌ها اشاره کرد: «فرهنگ لغات و اصطلاحات پزشکی» نوشته دورلند، «طریقت ذن» و «طبیعت مرد و زن» نوشته الن واتس، «تاریخ تحلیلی هنر جهان» از آپجان، «فراسوی اصل لذت» از فروید، «روانشناسی زنان» نوشه کارن هورنای، «گویا» از ژان فرانسوا ژابرن، «هنر مدیریت به روش خردمندان شرق» نوشته توماس کلری، «واقعیت درمانی» از ویلیام گلاسر، «یوگا و تندرستی» نوشته سلواراجا یسودیان، «دریچه‌ای به جهان شگفت‌انگیز موسیقی» (تألیف) و «کالبدشناسی و فیزیولوژی دانشگاهی»(تألیف).

پرویز بابایی، مترجم و نویسنده، که سال ۱۳۱۱ در تهران متولد شد، ۱۹ فروردین در ۹۲ سالگی از دنیا رفت.

بابایی نزدیک به ۲۰ جلد کتاب ترجمه و تالیف کرد که از آن میان می‌توان از «تاریخ عرب در قرون جدید»، «لودیگ فوئر باخ و ایدئولوژی آلمانی»، «کانت و فلسفه معاصر»، «فلسفه تجربه‌گرا»، «از سقراط تا سارتر»، «فرهنگ اصطلاحات فلسفه»، «اومانیسم و سوسیالیسم»، «دموکراسی و انقلاب»، «زمینه تکامل اجتماعی» و «مکتب‌های فلسفی از دوران باستان تا امروز» نام برد. حوزه‌های آثار او تاریخ فلسفه، ادبیات، علوم اجتماعی و سیاسی است.

محمود مدبری، استاد دانشگاه و مصحح زادهٔ پانزدهم شهریور سال ۱۳۳۵ شمسی در تهران بود که ۲۲ فروردین بر اثر بیماری سرطان از دنیا رفت.

«شاعران بی دیوان»، «فرهنگ لغات نثرهای فنی و مصنوع»، تصحیح «ترجمهٔ قرآن ماهان»، «دیوان نجیب گلپایگانی»، «دیوان عماد فقیه کرمانی»، «غازان نامهٔ منظوم»، «تراجم الاعاجم»، «سرمهٔ سلیمانی» و «فرهنگ عجایب اللغة» از جمله آثار چاپ‌شدهٔ اوست.

محمدعلی علومی، اسطوره‌شناس، پژوهشگر و طنزپرداز زاده ۱۶ فروردین ۱۳۴۰ در بم بود که ۱۶ اردیبهشت در ۶۱ سالگی درگذشت.

از رمان‌های معروف او می‌توان به «سوگ مغان»، «آذرستان»، «ظلمات»، «اندوهگرد»، «پریباد»، «داستان‌های غریب مردمان عادی»، «هزار و یک شب نو»، «خانه کوچک» و «عطای پهلوان» اشاره کرد. رمان «آذرستان» او در سال ۷۷ کتاب برگزیده سال از سوی وزارت ارشاد وقت و رمان طنز «شاهنشاه در کوچه دلگشا» برنده سی سال رمان طنز ایران شد.

مونا علی‌مددی، مدرس زبان و ادبیات فارسی، زاده متولد ۱۳۶۰، ۳۱ اردیبهشت در ۴۳ سالگی بر اثر بیماری از دنیا رفت.

«دفتر صوفی/ شرح و توضیح ۱۵ نثر عرفانی به همراه مقدمه در تاریخ تصوف و تقسیم‌بندی نثرهای عرفانی»، تصحیح کتاب «علم بدیع» نوشتهٔ محمدحسین فروغی و «مولف، اصطلاحی تازه در نقد» نوشته اندرو بنت از جمله آثار اوست.

نیلوفر امرایی مترجم، روزنامه‌نگار و فرزند اسدالله امرایی، متولد ۱۳۶۷ پنجم خرداد در ۳۶ سالگی درگذشت.

«آشپزخانه خانم گیلاس»، «با یک فکر بکر چه کار می‌توان کرد» و «ساعت‌ها: کتاب فعالیت همراه با نقاشی، رنگ‌آمیزی و برچسب» و «آموزش در خانه (عددها)» از کتاب‌هایی هستند که از او به جا مانده‌اند.

عزیز شبانی، استاد دانشگاه و شاعر، متولد ۲۹ بهمن‌ماه ۱۳۳۱ در فیروزآبادِ فارس بود که هفتم خردادماه در ۷۲ سالگی از دنیا رفت.

«از بوف کوری‌ها و...» (مجموعه رباعی) و «آهِ آهو» (مجموعه غزل‌ها) از آثار به‌جامانده اوست.

سیدصدرا روحانی، شاعر متولد ۱۳۱۸ در رودسر، هفتم خردادماه درگذشت.

«گیسوان خواهری بید»، «آقا معلم» و «ماه شقایق گلو» مجموعه شعرهای منتشرشده اوست.

منوچهر حسن‌زاده، مدیر انتشارات «مروارید»، متولد ۱۳۱۲ در آمریکا در ۹۱ سالگی از دنیا رفت.

او فوق‌لیسانس علوم اجتماعی داشت. حسن‌زاده پیش از انقلاب عضو ارتش بود و در سال ۱۳۵۹ بازنشسته شد و از آن زمان تمام‌وقت در نشر کار می‌کرد.

محمدتقی غیاثی، منتقد ادبی و مترجم ادبیات فرانسوی سال ۱۳۱۱ در خمام گیلان زاده شد و هفتم مردادماه ۱۴۰۳ در فرانسه درگذشت.

«خدایان تشنه‌اند» اثر آناتول فرانس، «سهم سگان شکاری» اثر امیل زولا، «دلهرهٔ هستی» اثر آلبر کامو، «هفتهٔ مقدس» اثر لویی آراگون و «نقد تکوینی» اثر لوسین گلدمن از جمله ترجمه‌های اوست.

محمدعلی بهمنی، شاعر متولد سال ۱۳۲۱ در دزفول بود که شامگاه نهم شهریور در پی عارضه مغزی در ۸۲ سالگی از دنیا رفت.

«باغ لال»، «در بی‌وزنی»، «گاهی دلم برای خودم تنگ می‌شود»، «این خانه واژه‌های نسوزی دارد»، «شاعر شنیدنی است»، «چتر برای چه، خیال که خیس نمی‌شود» و «من زنده‌ام هنوز و غزل فکر می‌کنم» از دفترهای شعر او هستند.

جلیل تجلیل، مترجم، مصحح و استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران متولد سال ۱۳۱۳ در خوی بود که ۱۲ شهریور ۱۴۰۳ به علت کهولت سن و عوارض ناشی از آن از دنیا رفت.

جلیل تجلیل در دورهٔ ششم (سال ۱۳۸۵) به عنوان یکی از چهره‌های ماندگار ایران معرفی شد. برخی از آثار او در زمینه‌های تألیف، ترجمه و تصحیح عبارت‌اند از «الغدیر»، «معیار الاشعار خواجه نصیرالدین طوسی»، «برگزیده متون ادب فارسی»، «معانی و بیان»، «جناس در پهنه ادب فارسی»، «نقشبند سخن»، «فنون و صنایع ادبی»، «تحلیل اشعار اسرارالبلاغه»، «مهدی کیست؟»، «شرح مشکلات تاریخ وصاف» و «کتابداری نوین در اسلام».

علیرضا طبایی، شاعر و ترانه‌سرا، زاده ۱۴ آذر سال ۱۳۲۳ در شهر شیراز بود که ۱۹ شهریورماه در ۸۰ سالگی در منزل خود از دنیا رفت. از این شاعر، این مجموعه‌های شعر منتشر شده است: «جوانه‌های پاییز»، «از نهایت شب»، «خورشیدهای آن سوی دیوار»، «شاید گناه از عینک من باشد»، «مادرم ایران»، «تندر اما ناگهانی‌تر»، «تاک کهنسال و خوشه‌های صبح» و «عشق تو نمی‌میرد» (مجموعه ترانه).

ابراهیم اقلیدی، مترجم و محقق «هزار و یک‌شب»، متولد ۱۳۲۷ در اقلید فارس بود که بعد از یک دوره بیماری طولانی ۲۵ شهریور در ۷۶ سالگی از دنیا رفت.

«افسانه‌های مردم مصر» اثر راجر لنسلین گرین، «قصه‌ها و افسانه‌ها» نوشته لئو تولستوی، «موزه نیمه‌شب» اثر انی دالتون، «قصه‌ها و افسانه‌های مردم اسکاتلند» به روایت باربارا کر ویلسون، «شاهزاده خوشبخت و داستان‌های دیگر»، اثر اسکار وایلد، «گمشده شهرزاد»، «چرا زمین گرد است » نوشته ایزاک آسیموف، «کله کدو و مترسک» در شهر زمرد نوشته ل. فرانک باوم، «قصه‌ها و افسانه‌های هند» (بازگفته جی . ای. بی . گری)، «مگره و دیوار سنگی» و «مگره و مرد نیمکت‌نشین» نوشته ژرژ سیمنون، «آب کردن» ای ال ولف، «قصه‌ها و افسانه‌های مردم ژاپن» به روایت هلن و ویلیام مک آلپاین، «فر پرماجرا» نوشته لایولی پنلوپ، «مریخی‌ای که برای ماندن آمده بود و داستان‌های دیگر» نوشته لایولی پنلوپ، «دنیای قصه‌گویی»، «سفرهای سندباد» و «هسیود و هومر» از جمله آثاری هستند که او به عنوان ویراستار و مترجم در انتشار آن‌ها نقش داشته است.

محمود حکیمی، نویسنده ادبیات کودک و نوجوان و پژوهشگر، زاده ۹ شهریور ۱۳۲۳ در تهران بود که ۳۰ شهریور ماه پس از تحمل یک دوره بیماری در سن ۸۰ سالگی از دنیا رفت.

«اشراف‌زاده قهرمان»، داستان‌هایی از عصر ناصرالدین‌شاه، مجموعه چهارجلدی «هزار و یک حکایت تاریخی»، رمان «نقابداران جوان» و مجموعه ۲۲ جلدی «تاریخ تمدن» از جلمه آثار او هستند.

فرزین غفوری، نویسنده، پژوهشگر و عضو هیئت علمی فرهنگستان زبان و ادب فارسی، متولد سال ۱۳۵۳ در تهران بود که ششم آبان در ۵۰ سالگی از دنیا رفت.

غفوری برای کتاب «سنجش منابع تاریخی شاهنامه در پادشاهی خسروانوشیروان» برگزیده هفدهمین دورهٔ جایزهٔ قلم زرّین (پژوهش برگزیده در حوزهٔ نقد و پژوهش ادبی)، برندهٔ پانزدهمین دورهٔ جایزهٔ پژوهش فرهنگی سال (پژوهش برگزیده در حوزهٔ مطالعات ادبی و زبان فارسی) و برندهٔ ششمین دورهٔ جایزهٔ استاد دکتر فتح‌الله مجتبایی (یکی از دو رسالهٔ دکتری برگزیدهٔ سال ۱۳۹۴ در حوزهٔ ادبیات، عرفان و فلسفه) شد.

حفیظ‌الله ممبینی (آبگینه)، شاعر و داستان‌نویس سال ۱۳۲۱ در باغملک متولد شد و ۱۳ آبان درگذشت.

مجموعه شعرهای «دانه‌های اشک»، «چشمه‌سار غزل» و «مثنوی هزار و یک بیت» از آثار این شاعر هستند

زهرا تجویدی، نویسنده متولد ۱۳۲۴ بود. او فرزند علی‌اصغر تجویدی، آهنگساز و نوازنده فقید موسیقی ایران و همسر محمدعلی شاکری‌راد، هنرمند نقاش، اسطوره‌شناس و استاد دانشگاه بود. تجویدی ۱۲ آذر در ۷۹ سالگی درگذشت.

«گنجینه نقوش خاتم»، «آشنایی با هنرهای سنتی ایران»(با همکاری شاکری‌راد) و «گنجینه طلایی آشنایی با هنرهای سنتی ایران» (با همکاری شاکری‌راد) از آثار به‌جا مانده از این نویسنده است.

منصور یاقوتی، داستان‌نویس، پنجم دی‌ماه سال ۱۳۲۷ در روستای کیوه‌نان شهرستان سنقر استان کرمانشاه متولد شد و هشتم دی پس از تحمل مدت‌ها رنج بیماری، در سن ۷۶ سالگی درگذشت. او یکی از چهره‌های شاخص در میان نویسندگان دهه ۴۰ و ۵۰ ایران بود.

«آواز کوه»، «داستان‌های آهو دره»، «قصه‌های زاگرس»، «آیین یارسان در اساطیر قوم کرد»، «حماسه بابک خرم‌دین»، «خرچنگ بلندپرواز»، «دهقانان»، «چراغی بر فراز مادیان کوه»، «افسانه‌هایی از ده‌نشینان کرد»، «گل خاص»، «پاجوش»، «مردان فردا»، «سال‌های پرخاطره»، «با بچه‌های ده خودمان»، «زخم» و «درخت خشک و باغ پرگل» بخشی از آثار این نویسنده است.

سیّدابراهیم نبوی، نویسنده، طنزپرداز، پژوهشگر طنز و از فعالان مطبوعاتی، متولد ۲۲ آبان ۱۳۳۷ بود که ۲۶ دی ۱۴۰۳ در ۶۶ سالگی به زندگی خود پایان داد.

«ستون پنجم»، «بی‌ستون»، «چهل‌ستون»، «دایره‌المعارف ستون پنجم»، «راپورت‌های یومیه» و «تذکره‌ها»، سه کتاب با همکاری نیک‌آهنگ کوثر با نام‌های «در سال ۷۷/۷۸/۷۹ اتفاق افتاد»، «سانس ۶»، «یادداشت‌های روزانه زندان»، «ماه عسل پاییزی»، «کاوشی در طنز ایران» (۲ جلد)، «اعتراف»، «تهرانجلس»، «سفر طولانی» و «دشمنان جامعه سالم» از جمله آثار اوست.

جلال متینی (زادهٔ ۱۳۰۷)، مورخ و محقق متخصص در زمینهٔ تاریخ و فرهنگ ایران (مخصوصاً در زمینهٔ شاهنامه‌پژوهی) در ۹۶ سالگی در آمریکا درگذشت.

«خلاصه ویس و رامین»، «منظومه حماسی کوش‌نامه»، «تفسیر قرآن مجید»، «پند پیران»، «هدایه‌المتعلمین» و «نمونه‌هایی از نثر فصیح فارسی معاصر» بخشی از آثار این پژوهشگر است.

پرویز مسجدی، داستان‌نویس، متولد سال ۱۳۱۷ در تهران بود که ۳۰ بهمن در ۸۶ سالگی از دنیا رفت.

«بازی هر روز»، «جزیره»، «روزهای مقاومت در خرمشهر»، «با گنجشکها بودم»، «رویاهای ماندگار»، «افکار تیره» و «پاتوق» از جمله آثار اوست.

تورج رهنما، شاعر، نویسنده، پژوهشگر ادبی و استاد زبان و ادبیات آلمانی دانشگاه تهران سال ۱۳۱۶ در اهواز متولد شد و ۲۱ اسفند در ۸۷ سالگی درگذشت.

از جمله آثار رهنما به زبان فارسی هفت دفتر شعر است که آخرین آن‌ها «پرده بگردان، بانو» است. از جمله پژوهش‌های ادبی او نیز می‌توان به «برشت، فریش، دورنمات» و «ادبیاتِ امروزِ آلمان» اشاره کرد. همچنین چند کار ادبی او به زبان آلمانی عبارت‌اند از: «در نفسِ اژدها»، «ادبیاتِ داستانی و تغزلی در ایران»، «ادبیات نمایشی در ایران» و «سیمای زن در ادبیات امروز ایران».

رهنما در سال ۲۰۰۰ میلادی جایزه ادبی شهر هانوفر را دریافت کرد و در سال ۲۰۰۲ نشان «گوته» در شهرِ وایمار به او اعطا شد.

خمسه: دلخور نیستم

روح باباپنجعلی هم به «پایتخت ۷» نرسید

علیرضا خمسه درباره دلایل غیبتش در «پایتخت ۷» توضیحاتی را عنوان کرد و گفت که نظر عوامل این بود که بازگشت پنجعلی باورپذیر نیست.

به گزارش ایسنا، علیرضا خمسه، بازیگر نقش باباپنجعلی در فصل‌های قبل سریال «پایتخت» که حضورش در فصل جدید با پرسش‌هایی متعدد مواجه شده بود، درباره غیبتش در این فصل توضیح داد: پیشنهاد من به بچه‌های «پایتخت» این بود که پنجعلی با استفاده از حقه‌های سینمایی به این سریال برگردد ولی گروه گفتند که بازگشت پنجعلی باورپذیر نیست.

به گفته خمسه، نظر محسن تنابنده به عنوان سرپرست نویسندگان این بوده که او به صورت روح برگردد ولی این پیشنهاد را دوست نداشته است. با این حال قراری هم گذاشته شد اما زمانی که برای همکاری تعیین شد مطابق نبود با یکدیگر و درنهایت به توافق نرسیدند.

خمسه در پایان گفت که از این اتفاق دلخور نیست و فقط دوست داشته بابا پنجعلی در «پایتخت ۷» هم برمی‌گشت.

خبر

رونق سریال و سرگرمی در رمضانِ تلویزیون و پلتفرم‌ها

تلویزیون و همچنین سرویس‌های وی‌اودی، در رمضان ۱۴۰۴ـ ۱۴۰۳با نشان دادن توجهی ویژه به ساختارهای سرگرمی و همچنین نمایش، بر جذب حداکثری مخاطب تلاش دارند؛ رویکردی که اگرچه در مقاطعی خصوصا در تلویزیون کم‌رنگ شده بود اما به سیاق رسانه‌های تصویری دیگر کشورهای اسلامی، بار دیگر با جدیت دنبال می شود.

به گزارش ایسنا، در شرایطی که طبق سنت سالیان طولانی تلویزیون، از ابتدای ماه رمضان فهرست برنامه‌ها و سریال‌های سیما تغییرات قابل توجهی کرده و عناوین جدید پرتعدادی به آنتن رسیده‌اند، پلتفرم‌های وی‌اودی هم مطابق روال سال‌های اخیر، با آغاز برنامه‌های پرشمار نوروزی، جدول پخش شبکه نمایش خانگی را متحول و متنوع کرده‌اند.

تلویزیون که در ماه‌های اخیر ماموریت پخش سریال جدید را بیشتر به شبکه‌های یک و سه محدود کرده بود و گاهی سریال جدیدی روی آنتن شبکه دو نیز می‌فرستاد، در ایام رمضان هر شب چهار قسمت سریال جدید پخش می‌کند و بعد از مدت‌ها، شبکه نسیم نیز با اثری آیتمی، درگیر پخش سریال جدید شده است.

«ذهن زیبا» در شبکه یک، «مرهم» در شبکه دو، «بدل» در شبکه سه و «با عرض معذرت!» در شبکه نسیم این عناوین را تشکیل می‌دهند. جالب آن که مجموعه ماندگار «امام علی(ع)» نیز که عصرها و در ساعات پیش از افطار روی آنتن شبکه یک می‌رود، به شکلی جالب توجه، تماشاگران قابل توجهی یافته است.

همزمان با رونق سریالی تلویزیون، شبکه نمایش خانگی نیز که در مقاطعی از پاییز ۱۴۰۳، با رکود مواجه شده بود و به طور مثال در نیمه اول آبان‌ماه، تنها سه سریال بزرگسال و یک سریال ویژه کودک پخش می‌کرد، این روزها با ۶ سریال بزرگسال و یک سریال ویژه کودک و نوجوان روزهای خوبی را می‌گذراند.

«آبان» در پلتفرم شیدا، «جان‌سخت» و «دختران کوچه غم» در فیلمنت، «تاسیان» در فیلیمو و «ازازیل» و «بلیط یکطرفه» در نماوا این آثار را تشکیل می‌دهند. نماوا البته فصل دوم «دیو و ماه‌پیشونی» را نیز برای مخاطبان کودک و نوجوان در حال انتشار دارد.

در فهرست برنامه‌های ترکیبی شبکه‌های سیما نیز محصولاتی چون «محفل»، «زندگی پس از زندگی»، «مردان آهنین»، «۱۰۰۱»، «برمودا»، «پانتولیگ»، «از مامان بگو»، «ایران دوست‌داشتنی»، «هموطنز» و «شب خوش» دیده می‌شوند که هریک توانایی جذب طیفی از تماشاگران را دارند.

شبکه نمایش خانگی هم که به طور مثال در نیمه اول آبان‌ماه، تنها چهار رئالیتی‌شو در سبد مصرف فرهنگی تماشاگرانش قرار می‌داد، حالا دو برنامه گفت‌وگومحور «اکنون» و «سپنج»، ۵ رئالیتی‌شوی «رینگو»، «جوکر»، «دن»، «عالیجناب» و «صداتو» و دو برنامه طنز «ممیزی» و «نیمه‌شب با امیرحسین قیاسی» را پخش می‌کند. بعضی از این عناوین حتی در روزهای شنبه و پنجشنبه به انتشار می‌رسند که به طور سنتی کمتر به عنوان زمان پخش برنامه‌های پلتفرمی تعیین می‌شود.

در سال‌های گذشته، اگرچه همواره تلویزیون ایام رمضان و نوروز را با محصولات جدیدی آغاز می‌کرد اما شبکه نمایش خانگی کمتر با این اندازه از رونق مواجه بود.

همزمانی پخش محصولات رمضانی سیما و آغاز تدریجی محصولات بهاری پلتفرم‌ها سبد پروپیمانی برای مصرف فرهنگی تماشاگران ایجاد کرده که کمتر در دیگر ایام سال و حتی سال‌های گذشته سابقه دارد. در اثر تنوع آثار در حال پخش، به طور طبیعی شمار مجموع تماشاگران این عناوین بیش از گذشته شده اما احتمالا بعضی از برنامه‌ها و سریال‌ها زیر سایه محصولات پربیننده‌تری مثل «ذهن زیبا»، «محفل» و «۱۰۰۱» در تلویزیون یا «تاسیان»، «آبان» و «جوکر» در پلتفرم‌ها قرار می‌گیرند و بازخورد مناسبی ایجاد نمی‌کنند.

در عین حال دست‌اندرکاران پخش در سیما و پلتفرم‌ها که محصولات پرتعدادی را در این ایام به دست انتشار سپرده‌اند، ممکن است با پایان تعطیلات نوروز و ماه رمضان با چالش محتوا مواجه شوند. حال باید دید کدام رسانه‌ها با مدیریتی مناسب، از این ایام گذر می‌کنند و در دور بعدی نمایش نیز محصولات قابل توجهی برای عرضه خواهند داشت.

بودجه سازمان سینمایی برای ۱۴۰۴ کافی است؟

دولت درحالی پیشنهاد بودجه سال ۱۴۰۴ سازمان سینمایی را بالغ بر ۷۰۸ میلیارد تومان در نظر گرفته است که با این بودجه، تحقق اهداف صنعت سینما و رشد زیرساخت‌ها ممکن است با چالش مواجه شود.

به گزارش ایرنا، بودجه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای سال ۱۴۰۴، ۱۳ هزار و ۷۵۵ میلیارد و ۴۴۸ میلیون تومان است. از این میزان، سهم سازمان سینمایی، ۷۰۸ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان، معادل ۱/۵ درصد بودجه کل این وزارت‌خانه است.

سازمان سینمایی درحالی برای سال ۱۴۰۴، احتمالا بودجه ۷۰۸ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومانی دریافت خواهد کرد که این میزان برای سال ۱۴۰۳، ۵۷۰ میلیارد تومان بوده است و این یعنی آن‌که بودجه سازمان برای سال آینده معادل ۵/۲۴ درصد رشد دارد.

سازمان سینمایی درحالی برای سال ۱۴۰۴، احتمالا بودجه ۷۰۸ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومانی دریافت خواهد کرد که این میزان برای سال ۱۴۰۳، ۵۷۰ میلیارد تومان بوده است و این یعنی آن‌که بودجه سازمان برای سال آینده معادل ۵/۲۴ درصد رشد دارد

بودجه سازمان سینمایی در سال ۱۴۰۲، ۴۸۲ میلیارد و ۱۵۶ میلیون تومان، برای سال ۱۴۰۱، حدود ۳۳۷ میلیارد تومان، در سال ۹۸، ۲۱۰ میلیارد و برای سال ۹۹، ۲۷۵ میلیارد تومان بوده است.

بودجه سازمان درحالی برای سال آینده رشدی ۵/۲۴ درصدی را شاهد است که با توجه به افزایش نسبی مطالبات بر زمین مانده و ضریب نیاز سینمای ایران، کاش توجه بیشتری به این پیشران فرهنگی کشور می‌شد.

برگزاری ۵ جشنواره سینمایی، تزریق مالی به نهادهایی چون فارابی، سینما شهر، موزه سینما، انجمن سینمای جوان، خانه سینما، مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی، پیگیری برنامه‌های چهارگانه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حوزه سینما، لزوم تقویت و رشد فناوری و ایجاد فضاها و ظرفیت‌های جدید در حوزه تولید، عرضه و تقاضا به‌ویژه در حوزه سینمای مناطق و شهرستان‌ها، ارتقای شاخص‌های بین‌المللی شدن سینمای ایران، مبارزه با قاچاق فیلم، ارائه مشوق‌های مالی به برخی آثار حوزه اکران، ازجمله سرفصل‌های هزینه‌زا برای سازمان سینمایی در سال آینده است.

این سازمان هم‌چنین برای سال آینده، باید بودجه‌ای را برای تکمیل ظرفیت یک هزار سالن سینمایی در کشور کنار بگذارد که برآورد این بودجه در شهرهایی که سالن‌های نیمه‌کاره دارند، امری دشوار محسوب می‌شود.

ضمن اینکه توجه به معیشت اهالی سینما و بدنه صنوف، از دیگر دغدغه‌های جدی سازمان سینمایی برای سال آینده است که از محل این بودجه تامین خواهد شد.

بودجه سازمان درحالی برای سال آینده رشدی ۵/۲۴ درصدی را شاهد است که با توجه به افزایش نسبی مطالبات بر زمین مانده و ضریب نیاز سینمای ایران، کاش توجه بیشتری به این پیشران فرهنگی کشور می‌شد

لزوم حمایت از زیرساخت‌های سینما و ریل‌گذاری‌های جدید برای رسیدن به صنعتی پویا در زمینه سینمای داخل نیز از دیگر ضروریاتی است که حتما در سرلوحه برنامه‌های سال آینده سازمان سینمایی قرار دارد. برنامه‌هایی که البته بودجه‌های کلانی را می‌طلبد که تامین آن با این ارقام پیشنهادی، بسیار دشوار خواهد بود.

باید پذیرفت که اختصاص مبلغ ۷۰۸ میلیارد تومان، تنها صرف هزینه‌های جاری سازمان سینمایی خواهد بود و تکافوی برنامه‌ها و سیاست‌های میان‌مدت و بلندمدت این سازمان را نخواهد داد.

با توجه به اینکه در سازمان سینمایی هیچگونه اعتبار عمرانی وجود ندارد و عمده اعتبارات در حوزه تامین تجهیزات است، بنابراین لازم است از محل تسهیلات تبصره ۱۸ که مجلس قول آن را در سال‌های پساکرونایی داده، بودجه ۱۰۰۰ میلیارد تومانی برای سازمان سینمایی مصوب شود که تصویب این اعتبار، کمک بزرگی به نهضت سالن‌سازی توسط دولت در شهرستان‌ها و بازسازی سینماهای متروکه خواهد بود.

لازم است مجلس شورای اسلامی برای پویایی صنعت سینمای ایران و برنامه‌های مدونی که در این حوزه طراحی شده، علاوه بر حمایت از بودجه

سالیانه سازمان سینمایی، زمینه تحقق تسهیلات ۱۰۰۰ میلیارد تومانی را فراهم آورد. علی‌الخصوص آن‌که سینما به‌عنوان پیشران فرهنگی کشور، نقش بسزایی در فرهنگ‌سازی و افزایش میزان نشاط اجتماعی دارد که تحقق مطلوب این روند، با بودجه ۷۰۸ میلیارد تومانی سخت خواهد بود.